

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การรักษาพยาบาลในประเทศไทยมีต้นกำเนิดมาช้านาน ไม่มีผู้ทราบประวัติต้นกำเนิด การรักษาพยาบาลที่แน่นอนในไทย วิจิตร ศรีสุพรรณ (2531) กล่าวว่า "การรักษาพยาบาลแผนใหม่เริ่มมีการนำมาใช้เมื่อ นายแพทย์บริดเลย์ ได้เข้ามาเผยแพร่คริสต์ศาสนา และได้นำวิธีการปลูกฝีใช้ทรพิษมาใช้กับคนไทย ในสมัยรัชกาลที่ 3 (พ.ศ. 2431)" หลังจากนั้นการสาธารณสุขก็เริ่มรู้จักแพร่หลายในหมู่คนไทย รวมถึงแพร่หลายมายังจังหวัดเชียงใหม่ด้วย โดยโรงพยาบาลแห่งแรกในจังหวัดเชียงใหม่ คือ โรงพยาบาลแมคคอร์มิค ซึ่งเป็นโรงพยาบาลเอกชน

ในปัจจุบันนี้ จังหวัดเชียงใหม่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญหลายแห่ง มีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จนจังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีความสำคัญรองจากกรุงเทพมหานคร ด้วยเหตุนี้จึงทำให้จำนวนประชากรในจังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนมากขึ้นด้วย "จำนวนประชากรในจังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2535 มีจำนวน 1,435,158 คน อัตราเกิดร้อยละ 1.466 อัตราการตายร้อยละ 0.668" (กระดานแสดงจำนวนประชากร ปี พ.ศ.2535 (ที่สาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่) ถ้าไม่นำอัตราการย้ายเข้าย้ายออกมาพิจารณา อัตราการเพิ่มของประชาชนจะเท่ากับร้อยละ 0.798 ซึ่งเป็นจำนวนที่ค่อนข้างสูง

เมื่อประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่มีมากขึ้น ความต้องการใช้บริการในด้านต่าง ๆ ก็เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งบริการในด้านการรักษาพยาบาลก็ย่อมมีมากขึ้นด้วย เนื่องจากการเกิด แก่ เจ็บตาย เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนหลีกเลี่ยงไม่ได้ มนุษย์จะเกิดหรือจะตายก็ต้องพึ่งโรงพยาบาลแทบทั้งสิ้น

ในปัจจุบันนี้ ประชาชนทั่วไปย่อมรับการรักษาพยาบาลแผนใหม่เพิ่มขึ้น มีประชาชนเพียงเล็กน้อย ที่ยังคงใช้การรักษาแผนโบราณ ทำให้โรงพยาบาลยังมีบทบาทสำคัญเพิ่มมากขึ้นในชีวิตของประชาชน

ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีโรงพยาบาลทั้งสิ้น 23 แห่ง ประกอบด้วยโรงพยาบาล
ของรัฐบาล 9 แห่ง โรงพยาบาลเอกชน 14 แห่ง (รายละเอียดดูภาคผนวก ค)

ผู้มาใช้บริการโรงพยาบาลของรัฐบาลมีจำนวนมาก"โรงพยาบาลเทศบาลมีผู้มาใช้บริการ
ในปี พ.ศ.2535 ทั้งสิ้น 22,950 คน เป็นผู้ป่วยนอก 20,784 คน ผู้ป่วยใน 2,166 คน"
(ตารางแสดงจำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเทศบาล ประจำปี พ.ศ.2535 ที่
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่) "โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ มีผู้มาใช้บริการ
ในปี พ.ศ.2535 ทั้งสิ้น 463,562 คน เป็นผู้ป่วยนอก 414,362 คน ผู้ป่วยใน 49,200 คน"
(ตารางแสดงจำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ.
2535 ที่โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่) โดยที่ผู้ป่วยนอกคือ ผู้ป่วยที่เข้ามารับการตรวจรักษา
แล้วไม่ต้องนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ผู้ป่วยในหมายถึง ผู้ป่วยที่มารับการตรวจรักษาแล้วต้อง
เข้าอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

ในส่วนของโรงพยาบาลเอกชน จำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการไม่สามารถหาสถิติได้แน่นอน
แต่จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า มีจำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการน้อยกว่าโรงพยาบาลของรัฐบาลมาก
และจากแนวโน้มการขยายตัวของโรงพยาบาลเอกชน ในจังหวัดเชียงใหม่มีมากขึ้น ทำให้สภาพ
การแข่งขันในตลาดค่อนข้างสูง ฉะนั้น จึงเป็นเรื่องน่าสนใจที่จะศึกษาถึงความต้องการของ
ประชาชนที่จะมาใช้บริการในโรงพยาบาลเอกชนในเขตเทศบาลเมืองเชียงใหม่ต้องการอะไรบ้าง
อย่างน้อยเพียงใด เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อผู้จะมาลงทุนหรือผู้ที่ลงทุนในธุรกิจโรงพยาบาลเอกชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการ บริการในโรงพยาบาลเอกชนของผู้ที่เคยมาพักรักษาตัวในโรงพยาบาลและผู้ที่ไม่เคยมาพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มีต่อโรงพยาบาล

เอกชน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมือง เชียงใหม่ มีพื้นที่ทั้งหมด 40 ตารางกิโลเมตร ซึ่งประกอบไปด้วยพื้นที่ 14 ตำบล แบ่งเป็น 4 แขวง (รายละเอียดดูภาคผนวก ข) (แผนที่แสดงเขตการปกครองของเทศบาลนครเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2535 ที่เทศบาลนคร เชียงใหม่)
2. ความต้องการครอบคลุมด้านบริการของแพทย์ บริการของพยาบาล และบริการในขณะที่มารับการตรวจรักษา และบริการด้านสวัสดิการสิ่งแวดล้อม สำหรับความคิดเห็นครอบคลุมในเรื่องค่าบริการ สถานที่ ความสะดวกรวดเร็ว บริการของแพทย์ บริการของพยาบาล และสวัสดิการสิ่งแวดล้อม

ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

1. ทราบความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่มีต่อโรงพยาบาล เอกชน ในเรื่องบริการของแพทย์ บริการของพยาบาล บริการในขณะที่มารับการตรวจรักษา และบริการด้านสวัสดิการสิ่งแวดล้อมของผู้ที่เคยพักรักษาตัวในโรงพยาบาล และผู้ที่ไม่เคยพักรักษาตัวในโรงพยาบาล
2. ทราบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่มีต่อโรงพยาบาล เอกชนในเรื่องค่าบริการ สถานที่ ความสะดวกรวดเร็ว บริการของแพทย์ บริการของพยาบาลและสวัสดิการสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อให้ผู้ประกอบการ โรงพยาบาล เอกชนนำข้อมูลไปพิจารณา แก้ไขปรับปรุงธุรกิจ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน
4. เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้ลงทุน ในธุรกิจโรงพยาบาล